Debreczen, 1900. XXVII. évfolyam 196. sz. Szerda, augusztus 8.

Előfizetési árak:
ostán vagy házhoz küldve:
Egész évre. 20.— kor.
Félévre . 10.— kor
Negyedévre 5.— kor.
Egy hónapra 1.70 kor
Egyes szám ára 8 fill.

DEBRECZENI ELLENŐR

A SZABADELVŰPÁRT KÖZLÖNYE

Hirdetések dija:
Egy □ cm. területenként 8 fillér.
Nyilttér és magánérdekü közlemények soronkint 40 fillér.

Megjelenik minden nap, az ünnepek és vasárnapok kivételével.

Szerkesztőség: Kossuth-utcza 13.
Ide küldendők a lap szellemi részét illető közlemények.

Főszerkesztő: Koncz Ákos. Felelős szerkesztő: Dr. Orbán József.

Kiadóhivatal: Kossuth-utcza 13.
Előfizetés, hirdetés és magánérdekü közlemények felvétele.

A miniszterelnök pihenése.

Debreczen, aug. 8.

Mikor más közönséges halandó Balatonfüredre, Gasteinba vagy Reichenhallba utazik, akkor elhagyja gondjait s elfelejti, hogy más dolog is van a világon, mint az édes semmittevés. Széll Kálmán miniszterelnök azonban, mikor pihenni készül, akkor dolgozik igazán. Hát még ha két miniszterelnök pihen együtt, akkor már csakugyan komoly munka folyik. Koerber osztrák miniszterelnök rátóti látogatása legalább azt engedi sejtetni, hogy miniszterelnökünk nyakig uszik a nyaralás kellemességeiben és hogy a hüs habok között is van oka izzadnia, ámbár annyira mégsem, mint osztrák kollegájának, ki a parlamenti hideg zuhany után most szüneti gőzfürdőt élvez.

A saison ugyanis nem arra való már, hogy abban a politika vezérei nyugalmat találjanak; ezt csak a közkatonák élvezhetik. Széll Kálmán nyaralási programmja ugyanis, ha kedves kollegáját szives vendéglátás után haza bocsátja, következőleg van összeállitva: először Ischlbe megy, mely már nevénél fogva is nem nagyon kellemes benyomásokra emlékeztet, itt jelentést tesz ő felségének a szünet alatt előfordult ügyekről, azután Gasteinba megy, hol több politikai korifeussal fog tanácskozni; innen Reichenhallba utazik, hol a király személye körüli minisztert látogatja meg s bizonyosan az esztergomi ünnepségről fog vele fontos tanácskozást tartani. Innen az esztergomi nagyszabásu ünnepélyre megy, a honnan visszatérve, minisztertanácsot fog tartani a budai miniszterelnöki palotában; majd megjelenik a margitszigeti hidavatáson, részt vesz a szent István napi ünnepségen s mire mindezeket elvégzi, beáll a munkaidő.

Mindezekből az látszik, hogy a miniszterelnök tulajdonképen akkor dolgozik legtöbbet, mikor nyaral s hogy Széll Kálmán hivatását ugy fogja fel, hogy a kormányelnöknek pihenésre ideje nincsen; majd pihenhet akkor, ha megöregszik s ha másnak adja át a kormányzás gondját.

Egyelőre azonban legtöbb gondot Koerber miniszterelnök látogatása okoz, mert az osztrák miniszterelnök nem mondott le a reményről, hogy Ausztriában a parlamenti élet folyamát a normális mederbe visszatériteni lehetséges.

Magyarország helyzetét ugyan nagyon kevéssé változtatja meg az a körülmény, hogy Ausztriában a 14-ik paragrafussal kormányoznak-é vagy a nélkül; azzal a lehetőséggel azonban, hogy sikerülni fog-e a parlamentáris alkotmányt az osztrákoknak fentartani vagy nem, Magyarország miniszterelnökének számolnia kell, mert a hatvanhetes alkotmány fenmaradása reánk nézve oly lényeges kérdés, melylyel hazánk jövője a legszorosabb kapcsolatban áll.

Koerbernek rátóti látogatásához a cseh lapok többféle kommentárt füztek s attól félnek, hogy Széll Kálmán magatartása a csehek politikai helyzetére hátrányos befolyással lesz. A csehek e félelme teljesen alaptalan. Magyarország miniszterelnökének semmi kedve nincsen ahhoz, hogy Ausztria belügyeibe avatkozzék, reá nézve teljesen közönbös az, hogy mily politikai irányzat jut érvényre oda át, ha egyébként az alkotmányos élet érintetlen marad.

Természetesen sokkal inkább megfelelne érdekeinknek, ha a Lajthán tul nem a kényszerparagrafus alapján kormányoznának, de egyébként semmi köze Magyarországnak a dologhoz, csak az alkotmány törvényes alapokon megmaradjon, mert Magyarország csak alkotmányos Ausztriával tárgyalhat. Ezért kötelessége Magyarország miniszterelnökének felügyelni arra, hogy Ausztriában nem térnek-e le

TÁRCZA.

Én hiszek!

Irta: *Jakab Ödön.*

Késő este van Künt sötét a világ. Elült a napi kenyérért futkosó emberek lármája, csöndes minden, csak az eső zuhog a vak éjszakában s nehéz, ólmos csöppjeivel olykor meg megkopogtatja ablakom üvegét.

Egyedül virrasztok fenn az iróasztalomnál s ebben a zsibbasztó, örömtelen némaságban ugy érzem magamat, mintha kihalt volna már egészen a világ s én volnék benne még az egyetlen, az utolsó ember. Akaratlanul is leverő, borus gondolatok szállongják körül a lelkemet. A földi élet hiábavalóságának kérdésén tünődöm s megfájdul a szivem, amint eszembe jut, hogy csakugyan én is elmulandó vagyok, mint akármi egyéb! Hogy egykor nekem is ide kell hagynom ezt a szép világot, el kell vesztenem mindent, amit itt szerettem s még emlékeimtől is örökre megfosztva kell visszasülyednem a föld sötét porába, ahonnan egykor életre serkentem! . . .

Kétségbeejtő tehetetlenségben vesződöm e gyászgondolatokkal, mialatt elmémet a földi végmegsemmisülés vigasztalan képein járatom. Felbukkan ugyan lelkemben a vallás szelid vigasztalása is, de eleinte ugy érzem, hogy nincs valami sok vigasztalás abban. Elészedegetem sorra a vallás tételeit s hányom-vetem, vizsgálgatom a legfontosabbakat, melyekben legalább némi megnyugvást találhat a szivem. Istenről, feltámadásról sirontuli életről, halhatatlanságról elmélkedem hosszan, de szorongásom, levertségem nem akar engedni. Mert gondolataimba egyre belekiabálnak azok a fényes, de hitehagyott elmék, akik tudásukat, munkájukat arra forditották, hogy az emberiségtől a vallás egyetlen vigasztalását elvegyék. Minden tételnél, melyet felvetek magamban, hallom a hitetlen bölcsek kiabálásait: „Együgyü ember, minek ámitgatod magad? Hiszen amikben te reménykedel, az mind, mind csupa képtelenség!“

Hanem amint tovább tovább gondolkozom, egyszer mindezek daczára csak azon veszem észre, hogy könnyebbül a lelkem s nem fojtogat a szorongás annyira. Az éjszakai csenden keresztül hiába kiabálnak fülembe a hitetlen bölcsek: nem tudják lerontani épülő hitemet. Az érzék fölötti dolgokról hiába üvöltik hangosan, hogy mindenik egy egy merő képtelenség: azoknak képtelenségéről uehogy sem birnak meggyőzni.

Mert hát ugyan mi a képtelenség? S igazában van-e képtelenség, hacsak mindazt annak nem számitjuk, amit a mi parányi értelmünkkel nem vagyunk képesek felérni? Hiszen, ha figyelmesen körültekintünk ezen a világon, lépten-nyomon annyi olyas jelenséget látunk, melyek mind elvitázhatatlan képtelenségszámba mehetnének, ha a gyakorlati élet tapasztalatai nem bizonyitanák az ellenkezőjét. Ha valaki nekem megmutatna góreső alatt egy sokszorosan nagyitva is alig észrevehető, picziny magzatsejtet s azt állitaná, hogy abban a parány semmiségben benne van egy hatalmas nagy ember egész bonyolult szervezete, teremtő értelmi tehetségével, egyéni érzelmeivel, hajlamaival egyetemben: a mindennapi élet tanuságtételei nélkül vajjon nem tetszenék ez is épen oly képtelenségnek, mint a vallás legmegfoghatatlanabb misztériumai? Avagy ha a tapasztalat nem bizonyitaná, mivel tetszenék a sirontuli életnél kevesebb képtelenségnek az, ha valaki egy tölgyfának a tenyerünkön tartott kicsike makkjáról azt erősitgetné, hogy abban a jövendő Bakonyerdők egész rengetegei szunnyadoznak, százados fáikkal s a betyár-romantika szörnyü dajkameséivel? A telefon ismerete nélkül ki ne tartaná a legvadabb lehetetlenségnek, hogy Budapestről egy Berlinben lakó barátommal ép ugy beszélgessek, mintha akárcsak a kandallónál ülnénk egymás mellett? Hát nem képtelenség-e, hogy valamely állat bizonyos kész ismerettel, szülessék erre a világra olyan ismerettel, melyet a teremtés koronája, az ember, csak tapasztalati uton, fáradtsággal szerezhet magának? — Pedig mindnyájan tudjuk, hogy a kutya és a macska jól ismeri a maga gyógyfüvét anélkül, hogy valaha valakitől ezt megkérdezte volna. S nemzedékről-nemzedékre mindegyik ugyanazt az egy füvet használja orvosságul, mikor gyomorfájása van. Persze a tudósok erre azt mondják, hogy — ösztön, mely egyik ivadékról átöröklődik hiven a másikra. De hát akkor miért nincsen valamely tudásra nekünk embereknek is ilyen jótékony ösztönünk? Teszem, egy nagy ma-

az alkotmányosság utjáról, a mire a csehek oly vehemenciával törekednek. Ezért kellett Koerbernek a magyar miniszterelnököt meglátogatni s ezért nem lehet a miniszterelnöknek a nyári szünidők alatt sem a gazdálkodás apró örömeivel foglalkozni.

Mit hoz e látogatás eredménye Magyarországra, nem tudjuk; annyit azonban tapasztalhatunk miniszterelnökünk nyári programmjából, hogy Széll Kálmán gondosan őrködik — saját nyugalma feláldozásával — az ország érdekei felett, hogy a nagyjelentőséggel biró látogatás nem találja őt készületlenül, ki Magyarország alkotmányának s a hatvanhetes alapnak megőrzésében eddig oly kiváló tapintatot és gondosságot tanusitott.

És bárhová fejlődjenek is az osztrák viszonyok; sikerüljön bár Koerbernek az alkotmányosság helyreállitása Ausztriában, vagy ellenkezőleg: a csehek törekvései valósuljanak meg a nyelvrendeletek visszaállitásával, Magyarország teljesen nyugodt lehet abban, hogy alkotmányos életének megőrzése oly kezekben van letéve, melyek mig egyrészt nem fogják elhamarkodott cselekvéssel érdekeinket koczkára tenni, másrészt elegendő erélylyel birnak arra, hogy alkotmányunkat bárhonnan eredő támadással szemben megvédelmezhessék.

Széll Kálmán munkaszüneti programmja elegendő volna egy kevésbé aktiv kormány egész évi müködésére s ha a miniszterelnöknek sikerülni fog a szünet alatt e programmban felvett tárgyakat a következő parlamenti ülésszakra előkésziteni, ugy oly hatalmas munkát végzett, melyért Magyarország neki hálával tartozik.

A mostani nyári saison tele van meglepetésekkel. Holt évadról ma senki sem beszélhet, több thémája lévén most a közéletnek, mint máskor a legnagyobb parlamenti munkaidőben. E szenzációs nyári szünetben egy meglepetéstől azonban tartanunk nem lehet. Nem kell ugyanis attól félnünk, hogy Széll Kálmán miniszterelnök az osztrák helyzettel szemben eddig elfoglalt ismeretes álláspontjából csak egy hajszálnyit is engedjen s ez a tudat adja meg a magyar politikusoknak a nyári pihenéshez a nyugalmat, melyben a miniszterelnök nem részesülhet.

A községi közigazgatási tanfolyamok megnyitása. A községi közigazgatási tanfolyamok szervezése ugy Budapesten, mint a vidéki kilencz városban olyan előrehaladt, hogy a tanfolyamok folyó évi szeptember 1-én akadály nélkül megnyithatók lesznek. A végrehajtási rendelet, valamint főként a tanyanyag végleges megállapitása végett folyó hó 9-én a belügyminiszteriumban Gulner Gyula államtitkár elnöklete alatt, ugy az összes érdekelt miniszteriumok képviselőinek, valamint a kiszemelt igazgatóknak és az országos községi központi jegyző-egylet elnökének résztvételével szaktanácskozmány lesz. A tanfolyamra beiratkozások az igazgatóknál történnek, szeptember 1-től 5-ig. A tandij 40 korona lesz egész évre, mely összeg félévi részletben (20 korona) fizetendő. A szegénysorsu és jómagaviseletü, szorgalmas hallgatók tandijelengedésre tarthatnak igényt, sőt állami ösztöndijban is részesülnek. Ez irányban most folynak a tervezgetések. A hol sikerül internátust felállitani, ott a stipendium fejében a hallgató természetben ellátást (élelmezést és lakást) kap. Az összes szükséges tudnivalókról különben részletes utasitást, illetőleg szabályrendeletet dolgozott ki a belügyminiszterium. Ezt a rendeletet nemsokára hivatalos uton közzé fogják tenni. Az állami ösztöndijakról a jövő évi költségvetésben gondoskodnak. A tanfolyamokra kinevezendő tanárok egy évre kapnak megbizást, természetesen ha beválnak, a következő évben is igen szivesen alkalmazzák azokat. A tanárok félévenkint tiszteletdijban részesülnek, a heti óraszám arányában. A ki hetenkint 1 órát ad, annak félévenkint 60 frt tiszteletdij jár. A ki 3 órát ad, az ennek háromszorosával számitott dijat huz. A tanárokat a közigazgatási gyakorlati férfiak sorából szemelik ki, mivel a tanfolyam főként gyakorlati irányu. Erre való tekintettel, amennyiben a tanárok többnyire hivatalbeli férfiak lesznek és igy napközben hivatalos teendőikkel vannak elfoglalva, de meg hogy maguk a hallgatók is napközben némi mellékfoglalkozást vállalhassanak és igy némi mellékkeresetre tehessenek szert, az előadásokat a nap legalkalmasabb óráiban, valószinüleg reggel vagy késő délután tartják meg.

Tehetetlenségek, mint előjelek.

Debreczen, aug. 8.

(**D.**) A parlamentárizmussal torkig vagyunk! Torkig vagyunk igy választások előtt is már, de mennyire torkig leszünk választások után! Az egész parlamenti választás egy nagy igazságtalanság, ezt jól jegyezzük meg magunknak. Nem volt még olyan választás, melyet a bukott párt igazságosnak állitott volna. Nos hát meg fogjuk majd látni, hogy mit tud Széll? Széll Kálmán miniszterelnök ugyanis elhatározta, hogy minden tőle kitelhető eszközzel igazságot fog a választásoktól követelni és hogy ezen tiszteletre méltó óhajtása mennyire válik be: meg fogja mutatni az idő!

Annyit azonban bizonyosra vehetünk előre is, hogy talán-talán, egy-két fölmerülhető eset kivételével, a mely egy-két esetet közzé soroljuk, — érdemünkre legyen mondva — Debreczent is, ez a választás se fog megtörténni pénzmag nélkül és hogy a szegény ember hiába találta föl a puskaport, ha nem a pénzmag, hanem érdeménél fogva kiván honatyává lenni, mert hihetőleg szóba se állnak vele a választási bizottságok.

Én ugy tudom, — köztünk legyen mondva — hogy a párthajsza még ott is nagy szerepet játszik, a hol nincs, és hogy azt a jelöltet választják meg legbizonyosabban, a melyik a nem létező pártkasszához a legtöbb pénzmaggal képes hozzájárulni. Emberi gyarlóságunkat és tökéletlenségünket semmi se képviseli jobban, mint a parlamenti kormányforma! Elismerjük kivétel nélkül, hogy ez nem a népakarat kifolyása, hanem vásár a többet igérők számára; elismerjük, hogy ami itt minél kevésbé kerül

---

tematikus fia miért nem örökli az ösztönt, hogy ő is tudja azt, mit az apja tudott?

S száz és száz olyan példát halmozhatnánk össze, melyeket csak azért nem tartunk képtelenségeknek, mert látjuk, hogy ugy van. A miből az én töprengő lelkem arra a meggyőződésre jut, hogy a legképtelenebbnek tetsző dologra is a mi véges elménkkel nehéz azt mondani, hogy az — képtelenség.

A hitetlen ember leghamarább rázza fejét kétkedőleg, ha előtte az Istenről beszélnek. Hogyan tudna hinni ő egy olyan, senki előtt kézzelfoghatóan még soha meg nem nyilatkozott lényben, a kinek nincs a mi fogalmainkhoz mért teste, a ki uralkodik a mindenség felett, a ki öröktől fogva való, osztatlan egész s mégis egy és ugyanazon időben jelen van mindenütt? Nem! Nem! Ez merő képtelenség! Pedig az elektromos erőt még a leghitetlenebb ember sem vonhatja immár kétségbe. Hiszen benne mindenki a bolondságnak tartaná tagadni lételét. Holott az elektromos erőnek sincs teste, holott az is öröktől fogva való s el van áradva mindenben egyaránt s épen ezért osztatlan egy egész. És azért ez mégis lehetséges, sőt valóság a hitetlen előtt is, amaz pedig — képtelenség.

Ámde előttem épen nem az! Én sejtem, bizonyossággal sejtem az Isten lételét! Az én értelmem előtt el nem képzelhető, hogy ez a mindenséget magába ölelő, csodálatos rendszerbe szedett, szép gazdaság intéző gazda nélkül legyen! Csupán ezt az egyet tartom csak — képtelenségnek! Fej nélkül egy nyomorult, szegényes háztartást sem tudok elképzelni; hogyan képzelhetném a végtelen idők és terek mindent egybefogó roppant háztartását?

Lenni kell valakinek, aki intéző tekintetével vigyáz mindeneket. Csakhogy ily szertelen nagyságnak a világos megértetésére korlátolt és tehetetlen a mi vékony elménk. Értelmünk még az egyetemes tér és idő méreteit sem képes egészben felfogni; hogyan foghatná fel hát azt, a ki hatalmasabb, nagyobb mindeneknél s téren és időn egyként uralkodik? S nem nevetséges vakmerőség lenne-e azt állitnom, hogy mindaz, a mi az én gyenge felfogó képességem határain kivül esik — nincsen?

Egész lelkemben meg vagyok győződve, hogy körülöttem a szin igazságok egész légiója hemzseg, melyek az én törpe értelmemnek titkok és titkok is fognak maradni örökre.

A hangyáktól némi öntudatosságot és értelmet elvitatni senkinek sem lehet. Megvan bennök az összetartozandóság érzete, céltudatosan végzik munkájukat élelemgyüjtésben, rablóhadjáraton és az otthon védelmében. Ugy látszik, hogy a maguk szük körében gondolkoznak ők is és megértik mindazt, mi nekik szükséges. Ámde hajoljon le valami hatalom ahhoz a kicsi hangyabolyhoz s értesse meg lakóival, hogy abban az országban, melynek ők is földjét lakják, micsoda bonyolult államszervezet van; urral és munkás néppel, iskolákkal és börtönökkel, törvényszékkel és templomokkal, katonasággal és törvényhozó képviselőkkel, herczegekkel és koronás államfővel. Vagy értesse meg valaki a Budapest utczáin sürgő-forgó állatokkal, hogy mi ez a Budapest, milyen élet folyik benn a fényes palotákban, hogyan van a város föld felett és föld alatt berendezve, mi az a polgármester stb. stb. Nem. ezek az állatok ép ugy nem fogják az ő fejletlen értelmökkel mindezeket felfogni és megérteni, a mint mi nem foghatjuk fel és érthetjük meg a körülöttünk elterülő mindenség titokzatos, bölcs berendezését. Azoknak az oktalan állatoknak a mi világunk igazságai époly érthetetlen, hihetetlen dolgok, mint jó magunknak azok, a mik felfogásunk és érzékeink korlátain kivül esnek. De hát azért csak hiába állitaná a ló és a hangya, hogy amit ők nem értenek, mind az — képtelenség.

És én hasonlót állitsak arról, mit véges elmémmel felfogni nem tudok? Nem teszem! Belenyugszom abba, hogy a valóságban nincsen képtelenség, csak az én korlátolt elmémben. Hiszek azért Istenben, feltámadásban, sirontuli életben, hallhatatlanságban és mindenben, a mit szivem nyugodalma kiván. Elfuvom lámpámat s kábult fejemet boldog megnyugvással hajtom le álomra. Nem félek a sötétségtől, nem félek az elmulandóságtól. Tudom, hogy mindig velem van és mindig velem lesz az Isten.

Én hiszek!

szóba, az az érdem, a képesség és tudás; elismerjük, hogy nem komoly föltétel még a tisztesség sem! — és még se tudunk rajta változtatni.

A mai felfogás és viszonyok, bevett szokások és spekulácziók közt nem termett olyan ember az ég alatt, aki tiszta választásokat legyen képes eszközölni, még ha Széll Kálmánnak hivják sem! A hol azt kérdezik a leendő jelölttől, hogy — mennyi pénze van az urnak, mert más egyebe nem számit? Ott ne álmodozzunk tiszta választásokról!

Ezért hajlandó az ember elhinni, hogy korszak tekintetében a világ végén is egy uj korszak előtt állunk, mert az egész müvelt emberiség által legjobban vágyott, mert legjobbnak vélt parlamenti kormányformával is oda jutottunk, hogy nyakig vagyunk vele és belátjuk, hogy ez is époly önkényuralom, mint a többi. Olyan igazságszolgáltatás, akár a párbaj, ami okos, nem okos, tudós, nem tudós, bölcs és szamár egyaránt belát és nem képes róla tenni! Azaz, hogy elértünk az emberi ész határáig s mint a Vas Gereben „Nagy idők, nagy emberek“ czimü regényében a czigány katona a Lajta vizéhez érvén, megvetette a lábát: Itt a határ! Ugy veti meg a parlamenti kormányformánál és párbajnál az egész müvelt emberiség, mintha makacsságból nem akarna tovább menni. Vajjon a sors nem ugy fog-e bánni a müvelt emberiséggel is, mint a czigány katonával bánt a századosa, hogy lekapatta a tiz körméről és huszonöt botot hegedültetett rá kapaczitáczióképen?!

Nagyon sok jel oda mutat, hogy az 1900 ik évben nem közönséges nyitánynyal nagy előadások rendezésére lehetünk elkészülve, s hogy aligha elkerüljük a 25 botot. Még a délafrikai háboru sincs befejezve, s itt van már Kinával a másik, mint mikor egyik exekuczió a másik után jön, még ha az Umberto halálát és Sándor házasságát ide nem számitjuk is, pedig azt se lehet tudni, hová lyukad ki.

Sokszor kis jelekből nagy dolgokra lehet következtetni s én nem megyek tovább az elfajult parlamenti választásoknál és az elfajult párbajozásnál, a miről nem képes tenni az emberiség, mintha lejárt volna az órája és megállt volna az esze. Mikor a történelem ily tehetetlenséggel „megállj“-t kiált és a társadalmak lába gyökeret ver, mintha kisértetek látnánk magunk előtt, hát az a kisértet ott is szokott lenni rendesen! Igy voltak a görögök, a karthagóiak, a rómaiak, a mit követett a népvándorlás; igy volt a középkor, a keresztes háboruk, a tatárok és törökök bejövetele előtt: hogy pedig most mi készül?... Azt is meg fogja tudni az emberiség!

Hatásos gyógyszer.

Lehorgasztott fejjel, bandukoló léptekkel halad végig Csergő Feri az utczán.

Még ismerősei mellett is szótlanul halad el s fejét sem mozditja a köszöntésre. Ugy viseli magát, akárcsak egy hazajáró lélek volna.

— Valami bajának, titkos bánatának kell lenni! — találgatják az ismerős barátok. — Hiszen máskor oly vig czimbora volt, ki éltető lelke gyanánt szerepelt a társaságnak. Most meg — nehány nap óta — oly felfordult kedélyállapotban van, mintha csak folyvást orra vére folyna.

— Talán az osztálysorsjátékon nyert, aztán elveszitette a sorsjegyét!?

— Inkább a nős-életet unta meg!

— Ejh, ugyan mit találsz ki!? Egy havi együttlét után csak nem unhatta meg gyönyörü nejét!

— Ki tudja keserüsége okát?... Talán valami váltóbaj, az elismerés elmaradása, vagy épen háttérbeszoritás vette el a kedvét.

És a jó ismerősök tünődve tekintenek a kimért léptekkel haladó Csergő Feri után.

Kiváncsian nézik: merre tart.

Csergő Feri a „Miatyánkhoz“ czimzett vendéglőbe lépett be.

Kedvetlenül veté magát egyik karosszékbe és sört rendelt.

— Milyen tetszik? Kőbányait parancsol?

— Ejh, de mennyit beszél maga! — förmedt a pinczérre. — Hozzon, a minőt akar.

A pinczér elrohant a sör után. Csergő meg egykedvüen vette fel az előtte álló ujságlapot.

A mint elmerülve olvasgatja, kéz nehezül vállára.

— Szervusz, Feri! Bizony meg sem látod az ember!

— Szervusz!... Igazad van: nem vettelek észre. Ülj le, no!

Rozgai Emil, Csergő Feri kebelbeli jó barátja, helyet foglalt egy nádszéken az asztal mellett.

Mosolyogva tekintett jó barátjára. Észrevette arczán levertségét.

A pinczér behozta a rendelt sört. Csergő mohón fogott elköltéséhez.

Rozgai egyideig érdektelen tárgyakról beszélt, később azonban tapogatózni kezdett barátja levertségének oka után.

— Mi lelt téged, te Feri? Miért vagy oly mogorva?

— Hagyd el! Ördög tudná kedvét találni egy nőnek!

— Csak nem a miatt öntött ugy el az epe?

— Nem is másért, hallod? De hát nem is lehet azt tovább klállani!

— Mit? Egy hónap mulva is igy beszélsz már? Barátom, más ember ilyenkor a hetedik égben jár!

— Próbálnád csak elviselni azt a lesujtó tekintetet, melylyel fogad, midőn hivatalomból hazatérek! Egy édes szava sincs hozzám!

— Valami hidegség lehet benne iránted.

— Persze, de hát nem mondja az okát.

— Ejh, te Feri, igazán gyáva ember vagy te. Ha az enyim lenne az a szép nő, fogadom, hogy megszeliditeném.

— Szeretném tudni: mikép?

— Könnyü az orvossága. Látod: nődnek az a baja, hogy közönyössé lett iránted, mivel szünetlenül elfoglalva tartod. Próbáld meg csak, hagyd magára gyakran, hogy ölje szivét az unalom s epekedni kezdjen a szive utánad. Esténkint későn menj haza s meglásd: mindjárt jobb szemekkel tekint reád.

— Mondasz valamit! Meg is próbálom.

Másnap meg is kezdette Csergő Feri a kurát. Egész nap alig töltött otthon egy órát. Napról-napra jobban elhanyagolta nejét. Néha éjfél után tért haza s akkor sem a legrendesebb állapotban.

És csodálatos! Ezentul mindig nyájasan beszélt vele a felesége. Szeretete egész melegével árasztotta el. Soha egy rossz szóval sem sértette.

A legszebb egyetértésben éltek együtt. Csergő Feri is felvidult ismét s a régi jó czimbora lett belőle. Nem tudta eléggé dicsérni az ő áldott természetü kis feleségét.

Rozgai néhány hét mulva ismét találkozott vele a vendéglőben.

— No pajtás, használt-e a gyógyszer?

— Használt ám! Kitünő doktor vagy, hogy oly jól eltaláltad!

Hanemhogy Rozgai még azt is tudja: miért használt a gyógyszer. Ezt azonban már nem mondja meg Csergő Ferinek.

Vidám diák.

A kinai háboru.

— Expressz tudósitás. —

Budapest, aug. 7.

A kinai eseményekben minden napra megjelenik egy-egy szenzáczió. Alig, hogy elparentálták a jó Li Hung-Csangot, aki az európaiak iránt érzett mélységes szeretetből öngyilkosság által végezte életét, mindjárt megérkezett reá a czáfolat, hogy a halál fiának eljegyzett kantoni alkirály él és egészségnek örvend, sőt érdekes nyilatkozatokkal is kedveskedik.

Most meg már azt igyekszik elhitetni a kinai diplomáczia ravasz észjárása, hogy ő náluk tulajdonképen nincs is semmi nagyobb baj. Az özvegy császárné kezében van a hatalom, a ki ugyan kiüritette annak idején a méregpoharat s meg is zavarodott tőle, de most már ismét a legjobb szinben van.

Milyen bolgog hely is ez a Kina! Itt az emberek meghalnak ugyan, de hamarosan fel is támadnak. Bizonyára azért vágyik ugy bele az európai hatalmasságok serege.

Meg is mozdultak, már nagynehezen. Anglia és az Egyesült-Államok szövetséget kötöttek az együttes müködésre, még pedig oly módon, hogy a vezérlő hatalmat Anglia kaparitotta a kezébe. Most már aztán könnyen menne a dolog, csak azok a kinaiak ne okoskodnának s vonulnának vissza szépen Peking alul és örömujjongással bocsátanák be az európai hadsereget.

De a jelek azt mutatják, hogy Peking bevétele igen erős bors lesz a szövetséges hatalmaknak, mert a kinaiak is készen vannak ám a fogadásra. Megtették azt a vakmerőséget, hogy Peking környékét vizzel árasztották el, nehogy az ostromlókat szomjuság gyötörje.

Ha a szövetséges hatalmak seregei győznek, akkor csak tudjuk magunkat tájékozni, de mi lesz, ha ők vesztik el a csatát s neki szorittatnak a Peking környékét boritó árnak? Pedig ez igen könnyen megtörténhetik.

Oroszország a markába nevet s gyönyörködve szemléli a szövetséges hadak kétségbeesett erőlködését. Ő Szibéria felől stratégiai pontossággal intézi a támadást Kina ellen és nagyon valószinü, hogy ő lesz az első, ki zászlóját kitüzi Pekingben s odakiáltja a többi hatalmasságoknak:

— Itt én vagyok az ur!

Mikor aztán jönni fog, a minek jönni kell. Összezavarodás, bábeli zürzavar, sürü jegyzékváltás és világháboru az anarkia pusztitó erejével.

Kina pedig nevet és nevet, hogy az európai hatalmasságok közé mily szépen bedobta az üszkőt.

A monzai királygyilkosság.

— Expressz tudósitás. —

Budapest, aug. 7.

Savoyai Margit megható imáját imádkozzák a templomokban; részvétet és gyászt fejeznek ki az olasz kamarában; a végső diszitéseket végzik a Pantheonban, a hol a király II. Viktor Emanuel és Rafael közt fog nyugodni. Kár, hogy a harmonikus gyászt megzavarják a kamara pártjai, hol republikánusok, szocziálisták és monarkisták nem általlanak egymással torzsalkodni épen akkor, mikor Umberto holttestét várják Monzából.

Brescinek, az elvetemült gyilkosnak a sorsa körülbelül bizonyos. Olaszországban nincs ugyan halálbüntetés, de az az élet, mely a fegyházban rá vár, egyenlő a lassu kivégzéssel. Pár esztendő alatt vagy belehal, vagy beleőrül, ha csak valami bestiális erély meg nem menti ettől a sorstól.

Az ima, melyet Margit királyné megsebzett szive gyászos érzéséből irt, a következő:

„A mi szeretett urunknak Umberto királynak emlékezetére. A mint ő mindenkihez lelkiismerete szerint kegyelmes volt, légy te is kegyeletes ő hozzá. A mint ő mindig és mindenkinek megbocsátott, bocsásd meg te is az ő emberi gyengeségeit. miért ő szerette népét és csak hazájának boldogságát tartotta szeme előtt, azért, óh Uram, engedd meglátnia az örök világosságot. Mert jó volt és csak jóságának lett áldozata, nyujtsd neki óh Uram, a pálmát. A miért ő csak jót tett ezen a világon

és nem táplált szivében gyülöletet és még azoknak is megbocsátott, akik rosszat tettek neki, a miért egész életét utolsó lehelletéig kötelességének és az ország javának szentelte — a vérért, melyet elontott, az igazságos és jó müvekért, a melyeket végbe vitt, fogadd óh Uram, kegyelmesen karodba és add meg neki az örök békességet."

Banomelli püspök a pápától kért utasitás megérkezése után összes hiveinek elrendelte, hogy a kilályné kérését őszinte érzülettel teljesitsék.

HIREK.

— **Udvari gyász** Hajduvármegye törvényhatósága az alábbi gyászjelentést kapta:

Udvari gyászjelentés. Legfelsőbb rendeletre: I. Humbert, olasz király ő felségeért az udvari gyász 1900. évi augusztus hó 5-ikétől, vasárnaptól kezdve, négy héten át a következő változással viselendő:

A cs. és kir. tábornokok, törzs- és főtisztek augusztus 5-étől kezdve, az egész gyászidő alatt, szolgálaton kivül, a fátyolt a balkaron viselik.

A cs. és kir. belső titkos tanácsosok, kamarások és asztalnokok az első két héten át, vagyis augusztus hó 5-től kezdve bezárólag augusztus hó 18-áig, nemzeti gyászöltönyben, aczél vagy befuttatott ékszerrel, szines kövek nélkül s hasonló karddal, az utolsó két héten át pedig, vagyis augusztus hó 19 től kezdve bezárólag szept. hó 1-éig az emlitett öltönyben, arany vagy ezüst ékszerrel szines kövek nélkül s hasonló karddal jelennek meg.

Ugyancsak érkezett udvari gyászjelentés Alfréd Ernő Albert szász koburg-gothai herczeg haláláról is. Az udvari gyász ő érte hat napig tart.

— **Veszprémy János kitüntetése.** Ötven esztendővel ezelőtt, mint törvényszéki joggyakornok kezdte pályáját Veszprémy János, ki ma mint kuriai tanácselnök vonul a jól megszolgált nyugalomba, hová agg napjaira magával viszi a legszebb elismerést, a király kitüntetését, a második osztályu vaskoronarendet. A hivatalos lap mai száma ad hirt Veszprémy János kitüntetéséről. Félszázadon át a csöndes, de gyümölcsöző munka embere volt. — Kivaló hivatottságát, nagy tudását, melylyel az igazság szolgálatába szegődött, külön ki sem kell emelni, az a nagy méltóság, amelyre emelkedett, a kuriai tanácselnökség, elég bizonyság rája. De külön is hangsulyozni való, hogy nemes hivatásában Veszprémy János mindig a humanitás embere volt, az igazságot össze tudta egyeztetni a méltányossággal, jól tudván, hogy: summum jus — summa injuria. Ezt a nemes tulajdonságát érvényesitette, mint az egyik ügyvédvizsgáló bizottság elnöke is. Méltányosabb cenzoruk Veszprémy Jánosnál nem igen volt az ügyvédjelölteknek. Midőn most ötven esztendei buzgó munkálkodás után a nyugalomba vonul, az egész birói karnak szeretete s annak a nagy jogkereső közönségnek tisztelete kiséri oda, mely Veszprémi Jánosban mindig az igazság valóban méltányos őrét becsülte.

— **Uj iparhatósági biztoshelyettes.** Boczkó Sámuel rendőrfőkapitány, az elsőfoku iparhatóság feje, a mai napon *Mile* Pált, ki jelenleg az iparügyosztályt vezeti, az iparlestülethez helyettes iparhatósági biztosul nevezte ki. Szükségessé teszi ezt azon körülmény, hogy Szentpétery Ferencz rendőrkapitány, iparhatósági biztos, mint a bünügyi osztály h. vezetője tul van halmozva munkával. Az uj iparhatósági biztoshelyettes müködését a mai napon kezdi meg.

— **Az augusztusi országos vásár.** A leglátogatottabb vásárok egyike Debreczenben még ma is — mikor a vásárok jelentősége az egész országban folyton csökken — az augusztusi nagyvásár. A vásár 6-án kezdődött s 14 ig tart. Az első három napon tartják a bőr, gyapju, méz, dió, toll, gabona vásárt. Augusztus 9 én és 10-én juhvásár, 11. és 12 én sertésvásár, 12. és 13 án lóvásár 13. és 14 én baromvásár. Természetes, hogy a vásárból nem hiányoznak a komédiák sem — meg a debreczeni speciálitás, a fonatos sátrak, melyek egy hete állanak már a hatvan-utcza végén.

— **Eljegyzés.** Özvegy Reinle Miklósné, született ludányi Bay Szeréna urasszonyt eljegyezte sashegyi Michailovits Zoltán honvédfőhadnagy.

— **A „Magyarországi munkások rokkant- és nyugdij egylete"** debreczeni fiókjának választmánya f. évi aug. 5-én d. u. 3 órakor tartotta rendes havi ülését Lukács Antal elnöklése alatt; a letárgyalt folyó ügyek közül ki kell emelnünk azon pontokat, melyek azt mutatják, hogy az egylet mily nagy arányokban fejlődik; — 1900 január 1 től junius 30-ig bezárólag 1920 uj tag lépett egyletünkbe és az idén alakult 6 uj fiókkal (ugymint Kis Garam, Piski, Uj-Besenyő, Puszta-Kalán, Dobsina, Gyalár) a fiókok száma 46-ra emelkedett.

Bevételünk 1900 január 1-től junius 30-ig: Egyenleg mint áthozat 1899-től 2895 kor. 78 fil. Beiratási dijakból 1936 kor. Tagsági dijakból 53,927 kor. 74 fil. Alapitó tagsági dij 450 kor. Felszólitási dijakból 5 kor. 34 fil. Kézbesitési dijakból 7 kor. 37 fil. Kedvezményes közuti vasuti jegyekből 200 kor. Adományokból 680 kor. 40 fil. Nyomtatványokból megtérült 1 kor. 20 fil. Kamatokból 5707 kor. 41 fil. Összesen 65,831 korona 24 fillér.

Vagyon 1900 junius 30-án: Egyenleg a postatakarékpénztárban junius 30-án 1296 kor. 14 fil. Egyenleg készpénzben a pénztárosnál 529 kor. 59 fil. A Hazai Banknál elhelyezett tőke 208,717 kor. 52 fil. A Pesti Hazai első takarékpénztárnál 96,663 kor. 98 fil. Berendezés értéke leltár szerint 424 kor. 60 fil. A külön alapok összege 2420 kor. 82 fil. A vagyon összege 1900 junius 30-án 310,052 kor. 65 fil.

Több kisebb folyó ügy elintézése után Lukács Antal elnök az ülést berekeszti. A belépni óhajtóknak bővebb felvilágositás adatik az egylet helyiségében, Piacz utcza 29. sz. a városházzal szemben, a „Debreczen városához" ezimzett vendéglőben. Hivatalos órák minden vasárnap d. e. 9-től 12 óráig és minden hó 1 én este 7—9 óráig.

— **Sok az éretlen gyümölcs.** A debreczeni piaczokon sok az éretlen gyümölcs. Felhivjuk a hatóság figyelmét erre, azzal a hozzáadással, nem ártana a gyümölcsárusok között egy kis vizsgálatot tartani.

— **Rövidlátó tehén.** Tegnap délben furcsa jelenetnek voltak tanui a Debreczenből M.-Szigot felé haladó vonaton utazók. Haláp és Vámospércs között ugyanis egy tehén vigan sétálgatott a sinek között s rá sem hederitett a feléje közeledő vonatra, mely aztán méltó haraggal dobta le az árokba a foghijas jószágot. A tehén feltápászkodott az árokból és egyideig haragosan tekintett a tovasietö vonat után. A rövidlátó tehénnek — mint értesülünk — zöld pápaszemet rendelt a gazdája.

— **A h.-pályii rablás.** Tegnapi számunkban megemlékeztünk arról a vakmerő rablásról, melyet hat rabló Fon Sándor bérlőnél elkövetett. Mint ujabban értesülünk, a hat rabló még azon éjjel másutt, egy szomszéd földbirtokosnál is járt. Ott is felszólitották a gazdát, adjon nekik pénzt, mert ugy jár, mint Klein. A földbirtokos kerülni akarta a veszedelmet s 300 forintot adott a rablóknak, mire azok eltávoztak. A H.-Pályi határában lakó bérlők különben el vannak keseredve. Többen beköltöznek már a napokban Debreczenbe, nehogy hasonló sorsra jussanak, mint Klein és Fon. A rablásokat, mint a körülmények igazolják, a viszonyokkal teljesen ösmerős szervezett rablóbanda követi el és épen ezért nagy az elkeseredés az ottani csendőrség erélytelensége ellen, kik nem tudnak a rablók nyomára akadni. Most ujabban nagy erélylyel megindult a vizsgálat; hogy eredményre fog-e vezetni: érdeklődéssel várjuk.

— **Bünügyi főtárgyalás.** Folyó heti bünügyi főtárgyalásra az alább irt ügy van kitüzve, u. m.: 1900-ik év augusztus hó 10-én, pénteken: Kovács Róza ellen lopás büntettéért. Ugyanaznap még itélethirdetések.

— **Az Erdélyi Közmivelődési Egylet** megalakulása óta megszokta már a közönség, hogy ha a lapokban az EMKE czimmel találkozik, bizonyosan valami szépről vagy kellemesről értesül és ez igy is van, mert például a közelmultban EMKE czimmel nyilt meg városunkban a legszebb kávéház, mely, mint ilyen, már a berendezésével is megérdemli azt a szép EMKE czimet.

— **Gyujtogató villám.** Gróf Pongrácz nagykágyai birtokán, mint levelezőnk irja, az ugynevezett Felső-Majoron éjjel 11 órakor leütött a villám egy 23 öl hosszu kazalba. A kazal, mely 4000 keresat buzát tartalmazott, porig égett. Oltásról szó sem lehetett. A kár meghaladja a 10.000 koronát.

— **Bevádolt hirlapirók.** Szakács Andor és Liptai Imre szegedi hirlapirók ellen zárt vádtanácsi tárgyalásról hozott közlemény miatt a szegedi ügyészség a büntető perrendtartást életbeléptető törvény 20. §-a alapján bünvádi eljárást inditott. Ez az első ilyen bünügy a törvény életbelépése óta. A terhelteket a vizsgálóbiró tegnap kihallgatta.

— **Kezeragadó leány.** Hajdu Mária egy honvédőrmesternél cselédkedett, hol igen jó dolga volt, de a leány azzal hálálta meg a jó indulatot, hogy nagyobbértékü ruhafélét eltulajdonitott gazdájától, ki aztán a rendőrség kezébe adta a tolvajt. A rendőrség meg is találta nála a ruhák nagyrészét s ügyét áttette az ügyészséghez, hol Hajdu Mari nemsokára szives fogadtatásra talál.

— **Li-Hung Csang kutyája.** Egy franczia ujság mulatságos adomát beszél el Li-Hung-Csang-ról, az utóbbi időben sokat emlegetett kinai diplomatáról, akinek épen ma érkezett a halála hire. Li-Hung-Csang legutóbb Angliában járt, koszorut tétetett le Gordon basa szobrára. A kartumi hős családja ezt a figyelmességet meg akarta hálálni és a kinai politikusnak gyönyörü buldogkutyát küldött ajándékba. Két hónappal később Kinából megérkezett Li-Hung-Csang köszönőlevele, mely igy szólt:

— Az önök szép ajándéka nagyon meghatott engem. Az állat igazán gyönyörü volt. Sajnálatomra öreg ember vagyok és a gyomrom már sokkal gyengébb, semhogy ily nyalánkságokat megemészthetne. De a kiséretem még mindig el van ragadtatva, ha a jó, zsiros pecsenye szóba kerül . . .

— **Talmi Odescalchi herczeg.** Nagy feltünést keltett Szabadkán néhány nap előtt, egy nemzetközi szélhámos szereplése, a ki Palicson, Szabadkán és Kamaráson elkövetett szédelgései után egy nevelőnőtől, a kivel Bajáról jött, 70 frtot lopott és megszökött. A szabadkai rendőrség elrendelte országos köröztetését, de mindeddig nem akadtak a nyomára. Tegnap érkezett Szabadkára a budapesti államrendőrségnek egy átirata és az adott személyleirás alapján a szélhámos fényképe is.

A fényképen a váczi fegyháznak az a száma is rajta van, amelyet a „kegyelmes ur" ott kapott. A szám, mely mellére volt akasztva a fénykép felvételekor, 4850.

A szélhámost Simai Gyulának hivják, raskolniki születésü, nemzetközi betörő. Már három izben volt a váczi fegyház lakója, kettő, négy és hat évet töltött már magyarországi börtönökben, ezenkivül külföldön is

több izben volt már büntetve, mindenütt betöréses lopás miatt. Legutóbb 10 évre kiutasitották Budapest területéről szédelgés miatt, azóta bejárja az országot s különösen a fürdőhelyeket keresi fel, ahol urias módon él, lehetőleg előkelő társaságokba keveredik és a kötött ismeretség alapján rendszerint pénzt csikar ki.

Hogy most hol jár, azt megállapitani nem lehet, valószinüleg az erdélyi fürdőket járja most be, miután Szabadkáról Szeged felé utazott. Ez a jeles firma különben, 1891-ben Debreczenben is megfordult de innen kitiltatott.

— **Hölgyek a nyilt-térben**. A vidék csak szereti a pletykaszerü szituációkat. Bizonyitja a „Lippa és Vidéke“ közelebb megjelent száma, melynek szerkesztői üzenete igy szól:

Egy lippai hölgyecskének. Mint hallottuk, kegyed nagyon haragszik lapunkra azért a bizonyos nyilt-téri szövegért; biztositjuk, hogy nem is sejtettük, hogy kegyed is azon excedáló hölgyek csapatába tartozik, kikre a nyilt-téri szöveg vonatkozott; ha már elárulta magát, ugy kegyednek is — mint a többinek — jobb erkölcsöt kivánunk. Hogy rongyos ujságunknak — a mely tényleg nem a kegyed csipkéiből, hanem szegény fütyölős zsidók által ki tudja hol szedett rongyokból készült papiroson nyomódik — kifakadása mit sem árt, be fogjuk bizonyitani az által, hogy legközelebb kegyed és társnői fürdői viselkedéséről egy állandó rovatot fogunk „rongyos lapunkban“ nyitni. Pá! . . . .

A szerkesztő.

Hogy mit szól ehhez a „lippai hölgyecske“, erre mi is kiváncsiak volnánk.

x **Markus Jenő „Dréher-sörcsarnoká“**-ban naponta nagy választékban kapható **zónavillásreggeli.** Különlegességek: **Korona-sör, á la pilseni,** minden időben frissen csapolva. **Kellemes nyári kert.**

— **Aki kétszer hal meg**. Ajánlott levelet vitt a tavaszon a posta Szőgyi Nagy Dénesnek Budapest városából. A jó öreg sokáig betüzte az irást, a mig kiolvasta belőle a gyászos hirt egyetlen fia haláláról. Vagy három évvel ezelőtt szakadt el otthonról szolgaságba a fiu s azóta ez volt az első hiradás róla. Asszonyi kéz irta a szomoru levelet a gyerek betegségéről, haláláról s végezetül huszonöt forintokat kért az András fiu temetésére.

— Legjobb volna, ha följönne maga, — biztatta a levél irója, valami Balog Borbála a szomoru apát, — ugy is sokat áhitotta a fia.

Az öreg Szőgyi Nagy Dénes pedig postára tette a temetés költségét, még levelet is irt mellé.

— Köszöni szivesen a meghivást, de már ő öregségére nem mer nekivágni annak a nagy utnak. Nyugodjék a szegény András gyerek békességben.

Hanem aztán Szőgyi uram mégis csak följött a fővárosba. Ugy esett a dolog, hogy néhány hét mulva ujra levelet kapott. Pecsétes levél volt s a törvény embere hozta. A fia haláláról szólt ez az irás is, még pedig hivatalosan. Az elüljáróság adta értésére, hogy meghalt a fia s kórházi és temetési költségek fejében harminczkét forintot kö vetelnek rajta.

— Megküldtem már egyszer, — magyarázta otthon a falu jegyzőjének s mutátta a Balog Borbála levelét, a mire elküldte a huszonöt forintot.

— Becsapták kendet, — világositotta föl a rászedett embert a jegyző, a mire Szőgyi uram följelentette a szélhámos asszonyt. A rendőrség hamarosan ki is nyomozta Balog Borbálát, aki fölött tegnap látott törvényt az alkotmányt-utczai törvényszék szüneti tanácsa Czárán biró elnöklésével.

— Honnan ismerte maga a panaszos fiát? — tudakolta az elnök a vádlottól.

— Egy darabig ismeretségem volt vele, de aztán megbetegedett.

— Hát azt honnan tudta, hogy meghalt.

— Csak ugy kigondoltam.

— No, szép gondolatai vannak.

A biróság még néhány tanut hallgatott ki, aztán Balog Borbálát három hónapi szabadságvesztésre itélte.

Az elitélt és az ügyész fölebbezett az itélet ellen.

— **A cséplőgép áldozata.** Nyáron, aratás után szomoru hirek áradnak az ujságok szerkesztőségébe. Tüzi veszedelemről szólnak, meg jobbadán balesetről, a minek igy nyár utóján van a maga szezonja. Mert a gép, az félelmes kolosszus, megszomjazza az embervért, a mi nélkül tán nem is munkálna a zsarnok mechanizmus. Az elmult hónapban nem kevesebb, mint nyolcz embert ért baleset a cséplőgép mellett Nagyvárad közelében. Ma ismét ilyen szomoru jelentést kaptunk. Fugyiban, a község gabonatermését cséplik. Szabó Miklós napszámos a gép dobjánál állt s a kévéket rakosgatta a masina torkába. Ezenközben elkapta s tőből leszelte a szerencsétlen ember balkarját a kerék. Szabó Miklóst a biharmegyei közkórházba szállitották.

— **A szilvórium és a hirlapirás.** Hogy ez a két dolog szerepel itt, nem valami ujdonság, már tuniillik ugy, ha a hirlapiró megissza a szilvóriumot. De hogy ez névjegyen álljon, egymás mellett a kettő, az nevezetes körülmény. Pedig megtörtént ez is; egy oly névjegynek vagyunk birtokában, melyen szóról-szóra a következő olvasható:

Schatteles Viktor,
Schatteles Mihály szilvóriumfőzde
és bortermelő czég főnöke.
Társadalmi, főleg szaklapok állandó munkatársa.
Lugos.

Hát ezen főleg nevetni lehet.

— **A tudós nénik statisztikája**. A napokban adta ki a belügyminiszterium közegészségügyi osztálya az okleveles bábákról szóló kimutatást. A 81 oldalas füzet adataiból közöljük a következőket: 1899-ben (mert az ez évi statisztikája még csak készül) összesen 9204 tudós néni müködött Árvától—Póláig. Szemben az 1817 iki számmal, amikor is négyezerötszázötvenegy volt a bábák száma, örvendetes tényképen konstatálható, hogy 23 év alatt megkétszereződött a nénik száma. Biharmegye területén 421 a számuk; abból Nagyváradra esik 100. Államilag dijazott 20 van. Ezeknek összfizetése 906 korona. A megye 22 községében oszlik meg a többi. — Mindeme községekben 1000 nél több a lakosok száma. Ha tekintetbe vesszük, hogy Krassó-Szörény megyében 98, Mármarosban 76, Somogyban 70, Zalában pedig 72, azon községek száma, a hol rendes, okleveles bábák vannak, el kell ismernünk, hogy Biharmegye ezekkel szemben meglehetős szegény tudós nénikben. Viszont azonban Hajdu, Békés, Szolnok, Csongrád és B. Bodrogh megyékben egyetlen egy oly 1000 lakosnál kisebb népességü község sines, hol bába lenne. — A legkevesebb bába Mosonmegyében van, mindössze 8: a legtöbb Vas (523) és Zalamegyékben (477). — Természetes, hogy főleg a népesség szaporodásáról ád ez a tudós-néne statisztika valóságos betekintést, mert hiszen tény, hogy a hol sok a bába, ott sokan is születnek. Ezek nyomán bizvást kimondható tehát, hogy a népesedési viszonyok Vasban és Zalában a legkedvezőbbek, mig Mosonban a legkedvezőtlenebbek.

— **Egy vidéki pocsolyából.** Felesleges megnevezni azt a várost, amelynek ellenzéki lapjából veszszük azt az alábbi sorokat az ottani állapotok jellemzésére. A stilusból mindenki kitalálhatja, hogy kinek a lapja az, amely például a főispánról igy ir:

E becstelen rima be ne merje tenni a lábát a városba, mert benne az őt itt tartó belügyminisztert és a főispánt meg fogja korbácsolni a nép és akkor meg fogja kapni' amit keresett.

Egy másik czikk azzal a kérdéssel foglalkozik, hogy hol üdül most a főispán; erre a kérdésre igy felel:

Megmondjuk mi, hogy hol üdül. Nem ott, hol a czitrom virul, hanem a hol oly könnyü szerrel lehet szép pantallont szerezni, amilyent már egyszer, ha nem is becsületes uton, de mégis szerzett. De azért ő még nem Rózsa Sándor, mert Rózsa Sándor sok tekintetben jellemes ember volt és akasztófára nem is került soha.

A lapnak egy másik czikke egy aljárásbirót megnevezetten azzal vádol, hogy pénzért megvesztegetve itél. Ugy látszik a kir. ügyészség sohase látja azt a lapot.

x **A ki olcsón akar venni** bőrből pénz, szivar- és dohánytárczát, sakk, dominó, sétabot, valódi ezüst és ébenfából dohányzó készleteket, esernyőt önmüködő zárral, valamint mindennemü dohányzó eszközöket, — tajtékpipák, szipkák, szárak rendkivül nagy választékban kaphatók *Schwartz* Dániel dohányzó-eszköz különlegességi üzletében a Bika alatt.

TÁVIRATOK.

— A „Debreczeni Ellenőr“ eredeti táviratai. —

A koronaőr halála.

Budapest, aug. 8. Szlávy József, koronaőr ma Zsitva-Ujfaluban meghalt.

(Az elhunyt koronaőr 1818 nov. 23-án született Győrött. Jogi és bányászati tanulmányainak bevégeztével államszolgálatba lépett. 1846-ban kamarai titkár lett. A szabadságharczban résztvett és fogságot is szenvedett. 1861-ben a helytartó tanácsnál müködött. 1867-ben bihari főispán, ugyanez évben belügyi államtitkár lett, 1869-ben képviselő és kereskedelmi miniszter, 1872-ben rövid ideig miniszterelnök, majd 1879-ben a képviselőház elnöke, 1880-ban közös pénzügyminiszter lett. Koronaőrré 1882-ben neveztetett ki. 1884-ben a Magyar Tudományos Akadémia igazgatósági tagjává választatott.)

A kinai háboru.

— Legujabb táviratok. —

London, aug. 8. A „Daily Mail“-nek jelentik Sanghájból 5-iki kelettel, hogy Gaselee tábornok jobb tüzérséget kért, a mire Bruce tengernagy azt válaszolta, hogy nincs elég tisztje. — A „Standard“-nak jelentik Sanghájból 5-iki kelettel: Japán kémek Tiencsintől délnyugatra lovasságból és gyalogságból álló nagy kinai haderőre kukkantak, Lutai mellett, Tiencsintől keletre, pedig egy másik nagy hadsereget találtak. — Li-Hung-Csang Pekingben öt hónapi szabadságot kért. Li-Hung-Csangot nagyon fölizgatta az a hir, hogy a cungli-jámennek két idegenbarát tagját kivégezték. A két idegen-barátot nem fejezték le, hanem kétfelé vágták.

Newyork, aug. 8. A „Journal and Advertizer“-nek jelentik Sanghájból tegnapi kelettel: Az amerikai tengerészcsapatok egyik ezredese egy benszülött futár utján Conger aláirással ellátott táviratot kapott, a mely igy szól: „Ha egyáltalán segithettek, segitsetek azonnal. Pekingben nincs kormány, kivéve a katonai parancsnokokat, akik elhatározták az idegenek megsemmisitését.

London, augusztus 8. Sanghájból jelentik: Pekingben kivégeztek két nagyállásu hivatalnokot, a kik a hatalmakkal való békés megegyezést ajánlották. Kivégzésük sokkal nagyobb hatást tett a kinaiakra,

mint bármely más esemény a válság kezdete óta. A kinai kormány legközelebbi tette az lesz, hogy a délvidéki alkirályokat elmozditja állásukból és vád alá helyezi.

Brüsszel, augusztus 8. Jobsten pekingi követ sürgönyzi: Julius 4-től 16-ig nyolcz osztrák-magyar tengerészkatonával védelmeztük követségünket, de megmenteni nem tudtuk. Ausztria-Magyarország, Németalföld, Olaszország, Franciaország követségi épületei romokban hevernek. Jelenleg az angol követségen vagyunk. Eddig 58 halottunk és 70 sebesültünk van.

Szerb-török kereskedelmi szerződés.

Konstantinápoly, augusztus 8. Mijatovics szerb követ tegnap értesitette a portát, hogy az uj szerb kormánytól azt az utasitást kapta, hogy azonnal kezdje meg a tárgyalásokat a portával végleges kereskedelmi szerződés kötése végett. A követet utasitották, hogy a tárgyalást maga vezesse.

Az angol-bur háboru.

Fokváros, aug. 8. Harrysmith megadta magát Maedonald tábornoknak. Ez által ismét biztositva van a vasuti összeköttetés Natal felé. E hónap 5-én az Elandsriver mellett heves ütközet kezdődött, mely 6-án még egyre tartott. Részletes jelentés nem érkezett, de azt hiszik, hogy Carrington és Hamilton tábornokoknak sikerült a rustenburgi helyőrséget fölmenteniök és hogy ez a helyőrség Zerus felé vonul vissza.

London, augusztus 8. A Daily Telegraph-nak jelentik Pretóriából: A springsi helyőrség visszavonulása következtében az angolokat *minden oldalról kis bur csapatok szorongatják*. A burok ujra megszállták azt a helységet, mely kőszéntermelésénél fogva egyike a keleti határvidék legfontosabb pontjainak.

Pretória, augusztus 8. Steyn, Oranje köztársaság elnöke, sulyos betegségbe esett, ugy, hogy katasztrófától lehet tartani.

KÖZGAZDASÁG.

A gyümölcs tápláló ereje.

A nyári hónapokban fontos szerepe jut a gyümölcsfélének a háztartásban. Ilyenkor van a meggy, a későnérő cseresznye, az alma, a körte és a dinnye ideje. A legtöbb háztartásban ki is használják ezt a körülményt és csaknem mindennap asztalra kerül a gyümölcs.

Bármily általános azonban a nyár idején a gyümölcsevés divatja, mégis csak kevesen vannak tisztában azzal, hogy az emberi gyomor a gyümölcsfélék tulnyomó részét nem tudja kellően értékesiteni. Megveszik drága pénzért, elkötik jó étvággyal és tulajdonképen alig van belőle valami haszon,

A gyümölcsfélék ugyanis tulnyomó részben celluloze-anyagból állanak, amelyet az emberi gyomor nem tud megemészteni, amiből az következik, hogy alig mozditják elő a táplálkozást. Bármennyit eszik belőlük az ember, mégsem élhet meg csakis ebből a táplálékból. Jóllakik ugyan, de azért, ha csak tisztán ezekből élne, mégis csakhamar lesorvadna, mert megtöltik ugyan a gyomrot, de nem tápláljak a szervezetet.

Ebből azonban még nem következik, hogy a gyümölcsféléknek nem volna semmi, de épen semmi hasznuk. Jól megrágva, hátrahagynak a szervezetben kiválás utján egy kis czukrot, egy kis vasat, némi fehérnyét, magnéziát és különféle növényi savakat.

Ezek a növényi savak, bár nincs tápláló erejük, rendkivül fontos szerepet játszanak az emberi szervezet háztartásában és müködésében. Első sorban azért, mert izgatólag hatnak a gyomorra, aztán pedig mivel élénkitik a bélmüködést. Innen van, hogy ha a tápláló ételek után gyümölcsöt eszünk, gyomrunk jól feldolgozza a táplálékot, sokkal gyorsabban és alaposabban, mint gyümölcs nélkül. Ebben nyilatkozik meg a gyümölcsfélék óriási haszna, de még egy másik, nagyon fontos szolgálatot is tesznek a szervezetnek, különösen a gyermekek szervezetének. Azzal ugyanis, hogy mészt, magnéziát és egyéb szerves ásványi vegyületet tartalmaznak, a csontrendszer erősitéséhez nagyban hozzájárulnak. Ez magyarázza, hogy miért oly fontos a gyermekeknek és a serdülőknek a gyümölcs s miért rendelik azt abban a korban, mikor a csontok megszilárdulnak, megkeményednek. Rachitikus betegségek esetén pedig nemcsak segitőszer a gyümölcs, hanem valóságos orvosság.

Különösen az alma- és körtefélék tesznek jó szolgálatot vastartalmuknál fogva. A mi korunkban, mikor mindenfelé sápadt és vértelen gyermekarczokat látunk, nem ajánlható eléggé a gyermeknek ez a két gyümölcs. Vasat visznek bele a szervezetbe és vért. Azok a gyermekek, akik sok körtét és almát esznek, rövid idő alatt megszabadulnak vértelenségüktől és viruló, pirospozsgás arczszint kapnak. Ezért lehet olyan nagy szerepe a gyümölcsnek általában, de különösen az almának, meg a körtének a gyermekek táplálkozásában. A természet is elősegiti ezt a hasznos átalakulást azzal, hogy beleoltja a gyermekbe a gyümölcs iránt való előszeretetet.

Amilyen előnyös azonban sok tekintetben a gyümölcs, épolyan könnyen veszedelmessé válhatik, ha élvezését tulságba viszik vagy pedig, ha éretlen, megromlott állapotban adják a gyermeknek. Az éretlen gyümölcs, minthogy még nincsenek benne kifejlődve a czukor és növényi savak, nemcsak hogy teljesen értéktelen az emberi szervezetre nézve, de káros is, mivel emésztésre alkalmatlan, teljesen idegen test, csak megterheli a gyomrot és könnyen gyuladást idéz elő benne.

A megromlott, rothadó gyümölcs pedig, minthogy különféle erjedő gombákat és kártékony parazitákat tartalmaz, az emberi szervezetet inficziálja. Sokféle gyomorbajt okoz, továbbá vérhast és hideglelést.

Asért is legyen óvatos minden szülő a gyümölcs választásában, nehogy az áldás, mi a gyümölcsben van, átokká váljon. S ne csak akkor legyen óvatos, mikor a kicsinyekről van szó, hanem a felnőtteknek is csak egészséges gyümölcsöt adjon, mert jól lehet, hogy a felnőtt ember szervezete nem károsul meg olyan hamar, neki is megárt az éretlen és a megromlott gyümölcs.

Az ujság.

Valami érdekes kereskedelmi vita folyt az országgyülésen. A tárgyalást izgatottan várta az egész ország. A mi városunk népe is fokozódott érdeklődéssel nézett a napilapok érkezése elé.

Egyik legcsinosabb kávéházunkban izgatottan tárgyalták a dolgot s várták a déli ujság megérkezését. Egyetlen példányban járt a kávéházba az a bizonyos lap, arra törekedett tehát minden jelenlevő, hogy az ő kezei közé kerüljön először.

Az izgatottság legmagasabb volt, midőn a várakozókat váratlan fordulat lepte meg. Az ajtó nyilott s a város egyik jól ismert fiatal embere lépett be rajta, kezei közé szoritva az ujságot . . . Épen az ajtó előtt csipte el a póstáról jövő pinczértől. . . Leült az ablak mellé s elmélyedt a hasábok olvasásába.

A várakozók dühösen fordultak a pinczérhez. Szidni kezdték a vigyázatlanságáért s midőn ez semmi segitséget sem nyujtott a továbbiakra, megparancsolták, hogy foglalja le számukra.

— Nagyon szivesen, uraim! — szólott a pinczér — de hiába . . .

— Semmi de . . . semmi hiába — zugott a várakozók csapata, — ide fogja hozni!

— Igenis! csak attól tartok, hogy nem adja ki kezéből az ujságot, mert az a szokása, ha egy órakor kezébe veszi, négyig le nem teszi.

A várakozók le voltak forrázva, minden kiváncsiságukat gyökerében elfojtotta e kijelentés.

Néhányan hazamentek máshol nézni egy ujság után, a türelmesebbek sóvárgó szemekkel tekintettek egy sarokból a boldog olvasó felé. Háborgatni nem merték a fiatal urat, mert professzor volt, ez előtt pedig meg kell hajolni az apai tekintélynek.

A várakozók — javarészt gabonaügynökök — az izgatottságtól még beszélni sem tudtak, hisz gondolatuk mindig az ujság körül kalandozott...

Egyszerre, mint villámcsapás, csapta le kezéből az ujságot a professzor... székeket döntött fel... billiárdozókat dobott félre... rohant ki az utczára.

— — — — — — — — — —

Egy fess asszonyka suhant el, a tükörablakok előtt.

A gabonaügynökök rohantak az ujságért. Kezeik között volt ez, de gondolatuk még mindig a professzor körül kalandozott s tekintetük künn az utczán egy suhanó párt követett... egy fess asszonykát s egy rohanó professzort...

A jámbor családapák — javarészt gabonaügynökök — elmosolyodtak a jeleneten, nem tudták megérteni, hogyan lehet egy asszony kedvéért otthagyni a legérdekesebb ujságot.

Az a fess asszonyka meg máig is azon tünődik, mivel szolgált ő reá arra, hogy a gabonaügynökök egy idő óta a legjobb lisztet szállittatják neki... a drágaság daczára is... a régi árban.

Zombory Dezső.

KÜLÖNFÉLÉK.

* **Az „öreg franczia márki.“** Igen érdekes válópör játszódott le a napokban a londoni törvényszék előtt. A panaszos a férj volt: Vivian Forbes Smith, tüzérségi százados, ki nejét házasságtörés miatt vádolta be és egyuttal kártalanitásért pört inditott hütlen barátja, Dyson Chadwick ellen is, ki a házasságtörést elkövette. A házaspár alig egy éve volt együtt, midőn az asszony elmondotta férjének, hogy megismerkedett egy öreg franczia márkival, a ki szeretné, ha ő megfelelő nagy honorárium fejében angolul tanitaná. A kapitány, a ki anyagiakkal nem volt valami nagyon megáldva, szivesen fogadta az ajánlatot és ellenkezés nélkül beleegyezett. Felesége különös buzgalommal adta magát a vén márki tanitásának, ugy, hogy a márki csakhamar apró ajándékok, gyöngyök stb. egész halmazával látta el. Férje ebben még nem látott semmi gyanusat s csak akkor kezdett gyanakodni, midőn egyszer a tanitás czimén éjjel két óráig kimaradt. Ekkor azonban már késő volt, mert felesége már másnap eltünt hazulról s csak egy levelet hagyott hátra, a melyben bevallotta, hogy az „öreg márki“ soha sem létezett s hogy ő szarvakat rakott a fejére. A férj csakhamar értesült róla, hogy legjobb barátja: Dyson Chadwick csalta meg és vádat emelt mindkettőjük ellen. Az itélet Chadwickra különösen rosszul ütött ki, mert ezer font sterling pénzbüntetésre és a rendkivül magas törvénykezési költségek viselésére itélték. A válás természetesen szintén megtörtént.

* **Aki négyszer halt meg egy estén.** Mesztaler Emilnek hivják azt a maga nemében ritka férfiut, aki a mellett, hogy szinész is, képes volt egy estén négyszer is meghalni. Közönséges polgárembernek egyszer is elég, de a szinész, az már más. Lipcsében történt. Egy este előadták a „Proletárok“ czimü drámát, a „Sodoma pusztulása“, „Therese Raquin“ és a „Kisértetek“-nek utolsó felvonását. E hátborzongató esztétikai érzéssel összeválogatott reportoár folytán a főszereplő kénytelen négyszer végigszenvedni a meghalás minden fájdalmát. Sőt az utolsó

két darab alatt már a publikum is elkezdett szenvedni.

* **Ujság, a mely versekben jelenik meg.** Különös egy ujság lehet az a Romios, amelyik Athénben jelenik meg. Csak egy szerkesztője van, a ki a vezérczikktől az utolsó öngyilkosságig mindent maga ir meg, még pedig zengzetes, ékes rimekben. Az ujságnak most kezdődik a tizenhetedik évfolyama. A szerkesztő a legtermékenyebb poéták közé tartozik, mert eddigelé tiz önállóan megjelent verskötetén kivül mintegy 257.000 költemény neki köszöni megszületését, Sőt még mielőtt e lapot szerkeszteni kezdte volna, már negyvenezer vers volt a háta megett. Borzasztó megirni, hát még elolvasni.

—

RÖPPENTYÜK.

* **Gond.** — Miért vagy oly elborult arczu? Hiszen azt hallom, a feleséged ma egészséges fiuval ajándékozott meg?

— Épen ez okozza a gondomat.

— Micsoda gondot?

— Nem tudom, milyen pályára adjam.

* **Bölcseség.** — Édős apám, — szól a suhancz, — beesik az eső a szájamba.

— Hát csukd be a szájadat, — fel el az apa.

— Édes apám, mán nem esik be, — kiált fel a fiu.

— No látod, a tapasztalat tanitott meg engem erre a bölcseségre.

* **Felhàborodàs.** Haragosan beszéli Gyurka:

— Váltig kérdezem az uj testvérkémet, hogy honnét jött, nem akarja elárulni.

Tartós oldalszurás.

Antl Vilmos ur Uj-Verbászból fáradságot vett magának és közli velünk, hogy mily körülmények között nyerte vissza teljes egészségét leánya, a ki egy betegség következtében szenvedő maradt.

— Tudatom önökkel, irja, hogy leányom a Williams doktor Pink-piluláit alkalmazta kinzó oldalszurása ellen, a mi egy komoly betegségből már négy év előtt maradt vissza. A mióta a szerencsés kisérletet a Pink-pilulákkal megtette, szurása, melytől roppantul szenvedett, egészen eltünt. Nagyon köszönöm önnek e csodálatos gyógyszert s igazán jól teszi, ha minél inkább terjeszti.

Ime egy ujabb eredmény, mely a többi mellé sorakozik s a Pink-pilulák jóságáról beszél. A Pink-pilulák igen hatásosak az akut betegségek következményeinek eltüntetésénél és a vér helyreállitása által a betegnek erejét adják vissza; de szintugy hatalmas tevékenységet fejtenek ki a vérszegénységnél, a sárgaságnál, az általános gyöngeségnél, a reumánál és az idegbetegségeknél.

Igen hatásosak továbbá általános gyöngeségnél, a mely minden komoy betegség nélkül jön létre. Sok orvos, különféle országból, hatásuk által meggyőzve, ajánlja és rendeli betegeinek. Intelligenczával és lelkiismeretességgel kell alkalmazni, mert ha némely természetre gyors hatással van, másra viszont lassabban hat. Jóságuknak számos és mindenfelől jövő megerősitése nem hagy kétséget a végeredmény felől.

A Pink-pilulák kaphatók Magyarországon a legtöbb gyógyszertárban. Egy doboz ára **3** Korona **50** fillér és hat doboz **18** Korona. Magyarországi főraktár **Török József** gyógyszertárában, Budapest, Király-utcza 12.

REGÉNY.

A „Világ Szive“.

— Regény 2 kötetben. —

Angolból forditotta: **Krampera János.**

(Folytatás.) 60.

A sennor hallgatott, átértette az egészet, de nem válaszolt egy szót sem, csak a lány felé terjeszté karját, s ekkor és igy, a vadonban esküdött hüséget egymásnak ez az egy-pár ember.

— Jusson eszedbe, hogy én csak egy indián lány vagyok, — mormolá hirtelen Maya, — te pedig egyike vagy a föld fehér urainak. Helyes dolog-e, hogy te szeressél engemet?

— Helyén való, — válaszolt a sennor, — mert te vagy a legderekabb nő mindazok közt, a kiket csak ismertem s azonfelül életemet is megmentetted.

— — — — — — — — — —

Zibalbay egészen délig nem tért vissza s mikor megjött a vizzel, kantárszáron vezetve hozta az öszvért, mely a pusztában egy éles kőbe lépett s megsántult.

— Él még a sennor? — kérdé Mayától.

— Igen, atyám.

— Akkor ugyancsak szivós természete lehet, — felelé az öreg, — biztosra vettem, hogy mostanig már megölte a szomjuság.

— Adtunk neki vizet, atyám. Én leszállottam a cuevába és meritettem, — tevé hozzá egy kis szünet után.

Az öreg ember elámulva nézett lányára:

— Mi ütött hozzád, hogy le mertél menni arra a helyre, lányom? — kérdé végre.

— A vágy, hogy egy barátunkat megmenthessem, adott erőt hozzá, — válaszolá Maya és szemét földre szegzé atyja tekintete alatt. — Tudtam, hogy te nem jöhetsz vissza idejében, én mentem hát el.

Zibalbay elgondolkozott egy darabig s aztán igy szólt: Azt tartom, jobb lett volna, ha sorsára hagyod őt, hadd haljon meg, mert hitem szerint ez a fehér ember csak bajt fog hozni ránk. Az isteneknek ugy tetszett, hogy téged életben tartsanak, jusson eszedbe, hogy élted felől nem te, hanem ők rendelkeznek s neked azt az utat kell követned, amelyet ők választottak számodra, nem pedig, amelyet te. Jusson eszedbe az is, hogy amott, városunkban van valaki, a ki vár rád s a kinek hozzászólása lesz ezzel a jött-menttel való nagy barátságodhoz. — Ezzel tovább ment öszvéreivel.

Maya még az nap este elmondá nekem atyja szavait s igy szólt: Ugy hiszem Ignatio, hogy mielőtt végére jutnánk dolgainknak, már is szükségem lesz a segitségre, melyet nekem esküdtél, mert látom, hogy atyám ellenemmé lesz, ha csak nem teszek mindent az ő szándéka szerint. Egy dolog felől azonban biztos vagyok, hogy t. i. életem az én tulajdonom, nem pedig az isteneké, különben is olyan istenekhez, akiket atyám imád s a kiknek szolgálatára neveltek fel engem, minden hitemet elveszitettem, ha ugyan egyátalán hittem bennük valaha.

— — — — — — — — — —

Még két napon át tanyáztunk a cueva mellett, mig csak a sennor fel nem gyógyult annyira, hogy tovább utazhatott. Ekkor aztán ujra utnak indultunk.

Tiz napig vándoroltunk a vadonon át, az ősrégi utnak nyomait követve, a tizenegyediken egy óriási hegyláncz megmászásába fogtunk, mely nyulványait messze benyujtotta a pusztaságba, a tizenkettediken pedig elértük az örök hó vonalát, hol is a még megmaradt öszvéreket kénytelenek voltunk szabadjukra bocsátani, mert láttuk, hogy ha még magasabbra megyünk, nem lelünk számukra ennivalót, de meg ut sincs, amelyen haladhassanak.

Azon éjjel sovány kis vacsora után kendőinkbe takarózva egy a hóba vájt gödörben aludtunk, jobban mondva próbáltunk aludni, mert pihenésünkben megzavart a hideg és egy csodálatos metsző szél, mely a felhőtlen, tiszta ég mellett is fel-felkerekedett s rögtön el is ült.

— Milyen messze kell még ebben a hóban utaznunk — kérdém a hajnali fénynél didergő Zibalbayt.

— Nézz oda, — felelé, s felfelé mutatott, hol a napnak első sugara épen feltünt a felettünk levő fekete sziklákon, — az ott a legmagasabb pont, odáig még az éj leszállta előtt el kell jutnunk.

Igy felbátoritva, óráról-órára előre haladtunk a szótlanul menő Zibalbay nyomdokait követve, mig csak a hóvakság el nem vette látásunkat, engem azonfelül a hegyi betegség is előfogott. Szerencsére a kapaszkodó nem volt nehéz, ugy hogy este négy órára a fekete sziklafal árnyékában voltunk.

— Ezen a meredeken fel kell másznunk? — kérdém Zibalbyt.

— Nem kell, — felelé — különben nem is volna lehetséges. Van egy ut, mely átvisz rajta. A régi időben két izben jutottak már el idáig fehér emberek, a mint az Arany-Város után kutattak, hogy kifoszthassák, de nem lelvén utat a meredeken át, visszatértek, bár kezük már jóformán a kilincsen volt.

(Folyt. köv.)

Menetrend.

Érvényes 1900. évi május hó 1-ső napjától.

Debreczenből az alábbi állomások felé	indul	4^{16}	10^{27}	9^{01}	12^{36}	7^{10}	12^{00}*
P.-Ladányba	érk.	5^{03}	11^{28}	9^{48}	1^{45}	8^{40}	1^{28}
Nagyváradra	„	6^{39}	1^{48}	—	3^{42}	—	3^{42}
Szeghalomra	„	—	—	—	4^{21}	—	4^{21}
Budapestre	„	9^{40}	5^{45}	1^{50}	8^{10}	—	6^{02}
Debreczenbe a fenti állomások felől	érk.	11^{44}	3^{36}	6^{26}	2^{33}	5^{14}	7^{41}

* Csak kedden közlekedik.

Debreczenből az alábbi állomások felé	indul	12^{17}	3^{56}	2^{56}	5^{22}	7^{58}
Ér-Mihályfalvára	érk.	1^{00}	4^{58}	3^{57}	6^{35}	9^{13}
Nagy-Károlyba	„	1^{36}	6^{03}	5^{00}	7^{59}	10^{40}
Szatmárra	„	2^{20}	7^{08}	6^{11}	9^{17}	12^{03}
Királyházára	„	3^{15}	8^{27}	7^{33}	1^{36}	—
Taraczközre	„	4^{33}	10^{14}	9^{14}	—	—
M.-Szigetre	„	4^{56}	10^{50}	9^{50}	—	—
N.-Bocskóra	„	5^{32}	12^{03}	11^{02}	—	—
Kőrösmezőre	„	7^{30}	3^{40}	1^{45}	—	—
Debreczenbe a fenti állomások felől	érkezik	7^{51}	10^{12}	3^{55}	12^{16}	6^{45}

Debreczenből az alábbi állomások felé	indul	8^{22}	4^{01}	6^{58}
Nyiregyházára	érkezik	9^{39}	5^{18}	8^{16}
Királytelekre	„	10^{12}	5^{58}	9^{35}
Szerencsre	„	11^{21}	7^{03}	10^{43}
Kassára	„	3^{30}	—	5^{56}
S.-A.-Ujhelyre	„	4^{39}	8^{14}	—
Debreczenbe a fenti állomások felől	érkezik	8^{07}	12^{07}	7^{53}

Debreczenből az alábbi állomások felé	indul	8^{35}	4^{31}	—
Sárándra	érkezik	9^{16}	5^{04}	—
Nagy-Léta—Vértesre	„	10^{43}	6^{18}	—
Derecskére	„	9^{57}	5^{45}	—
Debreczenbe a fenti állomások felől	érkezik	7^{18}	3^{18}	—

Debreczenből az alábbi állomások felé	indul	4^{42}	4^{21}	—
Ohat-Kócsra	érkezik	7^{34}	6^{59}	—
Tisza-Füredre	„	8^{32}	7^{56}	—
Füzes-Abonyba	„	10^{24}	—	—
Debreczenbe a fenti állomások felől	érkezik	8^{00}	5^{45}	—

Debreczenből az alábbi állomások felé	indul	5^{28}	11^{20}	4^{06}
Hajdu-Nánásra	érkezik	8^{17}	1^{18}	6^{21}
Büd-Szt.-Mihályra	„	8^{52}	—	6^{58}
Tisza-Lökre	„	9^{17}	—	7^{29}
Debreczenbe a fenti állomások felől	érkezik	8^{17}	3^{30}	6^{35}

Az éjjeli idő este 6 órától reggeli 5.59 perczig a perczeket jelző számjegyeknek aláhuzásával van jelölve.

A vastagabb számjegyek gyorsvonatok érkezési és indulási idejét jelzik.

Laptulajdonos: a **Csokonai-nyomda.**

NYILT-TÉR.

Vegyünk Fekete-selymet!

Kérjen ön mintát solidságról kezeskedő selyemszöveteinkből, méterenként 1 kor. 20 filltől 18 koronáig.

Különlegesség: **Legujabb selyemszövetek menyasszonyi, látogatási** és **utozai-toilettekre**, szines és fehér is.

Ausztria és Magyarországban **közvetlen magánfeleknek** adunk el és a kiválasztott selyem-szöveteket **vám- és bérmentesen** a lakásra küldjük.

Schweizer & Co. Luzern
(Schweiz) selyemszövet-kivitel.

Aranyéremmel kitüntetett tökéletes

fagymentes kutszivattyuk

60 koronától kezdve

dijtalan felállitással, — egyéb épitkezési vastárgyak házhoz szállitással **gyári áron** kaphatók.

A szüret idényre pedig

minden külföldinél jobb és olcsóbb

szintén aranyéremmel dijazott, saját gyártmányu

Borsajtók és szőlőzuzók

lesznek raktáron a

Debreczeni

Vasöntőde és Géplakatosság

Péterfia—Hadház-utczai telepén,

mely mindennemü **gazdasági, ipari- és háztartási gépek** javitását is legjutányosabban végzi.

Pártoljuk a hazai ipart!

Első debreczeni

fésügyár

Kandia-utcza 15. szám.

Ajánlja a legjobb **ökör- és bivalyszaruból** készitett **fésüiből** dusan berendezett **raktárát** a n. é. közönség szives megtekintésére.

Készit továbbá minden szaruból előállitható tárgyakat a legjutányosab árak mellett.

Ismét eladóknak megfelelő engedmény!

Ugyanitt egy — **a gépkezelésben teljesen jártas** — magyar illetőségü **szakember azonnal alkalmazást nyer.**

Ökör és bivalyszarvak a legmagasabb napi árban megvásároltatnak.

Olcsóbb és tartósabb az öntvényeknél.

Elsőrendü hazai szakerőktől!

Félszázad óta

Aranyérem Pár's, London. kitünőnek elismert **Dr. Sichulszky-féle** **Aranyérem** Pécs, Temesvár.

Arczkenőcs és mosdóviz.

Ezen készitmények ajánló levelét azoknak félszázad óta mindenütt elterjedt világhirük és bámulatos hatásuk képezik. Megbizható sikerrel használtatnak szeplő és májfoltok, a forróság vagy fagy által keletkezett pirosság s a bőr minden tisztátlansága ellen. Egy nagy tégely ára 1 kor. 40 fillér, egy kis tégely 70 fillér. Egy nagy üveg mosdóviz 2 korona, egy kis üveg 1 kor. Hozzávaló Mandola-korpaszappan 50 fill.

JOLIESSANTE-CRÉME

bőrfinomitó és szépitő szer.

Kitünő hatással bir a bőr finomitása és szépségének előmozditására valamint a pattanások s kiütések elüzésére. Egy üveg ára 3 korona 10 fillér.

JOLIESSANTE-PUDER

fehér, rózsa és sárga szinben.

Kiváló finomsága miatt ajánlható leginkább. Az arcra láthatatlanul tapadva, annak kellemes szint ad. Egy nagy doboz ára 1 kor. 50 fillér, egy kis doboz 1 korona.

JOLIESSANTE-FOGPOR

legegészségesebb fogpor a fogak tisztitására, odvasodásuk és büzödésük eltávolitása s megóvására, mely által egyuttal a foghusra is a legjótékonyabb hatást gyakorolja. Egy doboz ára 1 kor.

JOLIESSANTE-SZAPPAN

már kellemes illatánál fogva is a legkedveltebb toilettészappan. A bőrt finommá és simává teszi, valamint elémozditja s emeli annak friss, üde kinézését. Kivánatra mintadarabok ingyen adatnak. Egy darab ára 80 fill.

Haj-Restorer

biztos szer a megőszült haj eredeti természetes színének visszaállitására. Egy üveg ára 2 korona.

Valódi minőségben kapható a készitő **Molnár Lipót** gyógyszerésznél **Kassán.**

Debreczenben: Tóth Béla gyógyszertárában (Tisza palota), **G. Rochlik Arthur** főtér 2144. sz. **Dr. Rothschnek V. Emil, Mihalovits Jenő** gyógyszertárában.

APRÓ HIRDETÉSEK

Apró hirdetések felvétetnek a kiadóhivatalban Kossuth-utcza 13.

Apró hirdetések felvétetnek a kiadóhivatalban Kossuth-utcza 13.

E rovatban az egyszeri beiktatás 10 szóig 40 fillér, minden további szó 2 fillérbe kerül, vastagabb betükből minden szó 2 fillérrel több. Vidékről beküldhetők az apró hirdetések postautalványnyal; a postautalvány szelvényére az apró hirdetés szövege is feljegyezhető. A legkisebb hirdetés 40 fillér.

Szalmaözvegységem szabad óráit egy kellemes hölgy társaságában óhajtanám eltölteni. **Ajánlatok „kis hamis“ czimen a kiadóhivatalhoz küldendők.** 33.

Eladó ház.

A Vörösmarty-utcza 5. számu, több rendbeli lakást tartalmazó, ujonnan épült ház, eladó. Értekezhetni a Takarék- és Hitelintézetnél a hivatalos órák alatt.

Eladó

egy hosszu, fiókos iróasztal, iroda számára. Értekezhetni Kossuth-utcza 13. szám alatt, a Csokonai-papirkereskedésben.

Pinczo,

mely üveges borok [illegible] raktározására igen a[illegible] mas, Kossuth-utcz[illegible] számu háznál kiadó. Értekezhetni ugyanott.

EBESEN

egy **70** holdas

tanya

gazdasági épületekkel

eladó.

Értekezhetni:

Verbőczy-utcza 10. sz. alatt.

Kiadó urilakás

Kossuth-utczán 26. sz. alatt, földszint az utczára **5 szoba,** üveges előszoba és mellékhelyiségei **azonnal bérbevehető.** Szép udvar, jóvizü kut, mosóház.

Értekezhetni **Kardos László** Kossuth-utczai üzletében.

Dr. SZABÓ-féle

VIRÁG-CRÉME

az arczcrémek gyöngye.

Teljesen ártalmatlan anyagokból készült, **higanymentes** arczkenőcs, mely miután **nem zsiroz, nappal is használható.** Üdévé, puhává s **fehérré** teszi az arcz s kezek bőrét. Kiválóan javalva az arczbőr minden tisztátalansága ellen, mint **bőratkák, sömör, bőrhámlás, szeplő,** továbbá **szélkifujta kezek** s arcznál.

Egy tégely ára 70 fillér (35 kr.)

Főraktár: **Debreczenben,** **MIHALOVITS I.** gyógyszertára.

Geréby Fülöp utódai czég Debreczenben.

Ajánlja kiváló minőségü

friss füszer- és csemege-árukkal

dusan felszerelt raktárát.

Az éppittető és gazdaközönség szives figyelmét felhivjuk következő czikkeinkre, melyekből állandó nagy raktárt tartunk s előnyös árban számitjuk, u. m.:

Portland- és Román-Cement,

tiszta asphalt bitumenből készült **Asphalt fedéllemez, Kőfedéllemez, Elszigetelő lemezek.**

Közönséges, valamint legfinomabb kristályos **Carbolsav, Carbolineum,**

Creolin, **Kocsikenőcs,** legjobb kék, uszó **Különféle gépkenő-olajok,** **Towott-kenőcs** és **Finom Vazelin bőrkenőcs.**

Vidéki megrendelések azonnal a legnagyobb gonddal eszközöltetnek.

Nyomatott a „Csokonai“-nyomdában Debreczenben.